Nr. 2. 23 Maja 1886. Rok II.

WYCHODZI podczas pory kąpielowej. począwszy od połowy **Maja**, do połowy **Września** w każdą **Niedzielę**.

PRZEDPŁATA na cały sezon kąpielowy wynosi:
w Krynicy . . . 2 złr. 30 ct.
z przesyłką poczt. . 2 „ 50 „
za granicą . . . 3 „ — „
Numer pojedynczy w Krynicy kosztuje 14 centów.
W innych miejscach i zdrojowiskach krajowych **16** ct.

KRYNICA

Pismo poświęcone sprawom polskich zdrojowisk,

z urzędowymi listami gości kąpielowych.

REDAKTOR i WYDAWCA:
Inżynier BRONISŁAW BABEL w Krynicy.

Przedpłatę frankowaną przyjmuje Administracya tygodnika „**Krynica**“ w Krynicy, tudzież wszystkie urzęda pocztowe.
Główny skład jest w księgarni pp. Gubrynowicza i Schmidta we Lwowie (Plac Katedralny).

INSERATY przyjmują się za opłatą od miejsca wiersza drobnym drukiem (petit) po **6** ct.

BIURO Redakcyi i Administracyi jest w *Krynicy* w „**Willi Ułana**“.

KALENDARZ TYGODNIOWY: 23) Niedziela czwarta po Wielkanocy Dezyderyusza — 24) Joanny wdowy. — 25) Urbana Papieża. — 26) Filipa Nereusza. — 27) Jana Papieża i Magdaleny. — 28) Wilhelma. — 29) Maksyma. — 30) Niedziela piąta po Wielkanocy. Felicyi Panny.

Sprawozdania Zdrojowisk z r. 1885.[1])

V. Lubień.

Lubień, zdrojowisko kąpielowe siarczane, położone jest w bliskości Lwowa (3 mile oddalenia). Od środka stacyi kolei Karola Ludwika odległe jest o milę, a od Szczerca, stacyi kolei państwowej, również oddalone o milę.

Zdrojowisko nasze otoczone jest zewsząd łagodnymi pagórkami, olesionymi drzewami liściastymi i szpilkowymi. Sama miejscowość Lubień jestto wieś, licząca 3000 mieszkańców. W pośrodku zaś wsi rozsiadł się zakład zdrojowy, okolony okazałym 30-morgowym parkiem.

Dobrze utrzymane chodniki, piękne kobierce kwiatowe, wygodne ławki jak i altany do odpoczynku, służą do uprzyjemnienia pobytu chorym. Zakład posiada 12 domów mieszkalnych o 200 pokojach gościnnych, umeblowanych i urządzonych w sposób hotelowy.

Urządzenia zdrojowo kąpielowe były następujące w roku przeszłym: a) Wygodnie urządzone łazienki z 50 gabinetami łaziebnymi do kąpieli siarczanych i mułowych. Wanny są porcelanowe, metalowe i drewniane. b) Łaźnia parowa, a obok niej tusze i przyrządy hydropatyczne. c) Kąpiele rzeczne w Wereszycy. d) Leczenie gimnastyką. e) Leczenie elektrycznością i massażą. f) Skład wód mineralnych. g) Apteka podręczna. h) Mleczarnia zakładowa.

W kaplicy zakładowej odprawiano prawie codziennie mszę św. Muzyka zdrojowa grywała dwa razy dziennie w parku. Bezpłatna czytelnia gazet umieszczona w gmachu łaziebnym, otwartą była dla gości kąpielowych. Oprócz tego wypożyczalnia książek, fortepian. strzelnica, bilard i sala balowa służą do rozrywek i ku wygodzie gości.

Dwie restauracye katolickie i jedna żydowska. sklep korzenny i galanteryjny, piwiarnia, piekarnia itd. zaopatrywały codziennie potrzeby przybyłych na kuracyę osób.

Wycieczki do parku, do pobliskiego lasu, do Czerlan, przejażdżki łodziami po pobliskim 600-morgowym stawie i t. p. uprzyjemniały również pobyt gościom kąpielowym.

Dla osób mniej zamożnych urządzono w przeszłym roku pokoje z kuchenkami po cenie bardzo niskiej. Zarząd zdrojowy, chcąc uniknąć nieporozumień między gośćmi a służbą, postanowił ściśle przestrzegać, aby służba nie upominała się o nienależne jej „trinkgeldy“.

Zakład posiada 5 zdrojów, a z tych najbogatszym i najobfitszym jest zdrój „Ludwika“, który ujęty w kamienny basen, sam jeden do celów leczniczych wystarcza. Zdroje lubieńskie dorównywują najznakomitszym wodom siarczanym, a przewyższają je wszystkie znaczną ilością ałunu. Ponieważ wody w Lubieniu mają niską ciepłotę $+10{\cdot}1^{0}$ C., przeto zatrzymują w sobie całą ilość rodzimych gazów, jak gaz kwasu siarkowodowego i gaz kwasu węglowego, zachowując przez to całą swoję dzielność leczniczą.

Pierwszy sezon kąpielowy trwa od 20 maja do 20 czerwca; drugi od 20 czerwca do 20 sierpnia, trzeci od 20 sierpnia do 20 września. W pierwszym i trzecim sezonie są ceny pomieszkań i kąpieli dla wszystkich obniżone. Od każdego dłużej bawiącego w zakładzie niż 4 dni, pobierał zarząd zdrojowy taksę zdrojową w ilości 4 złr. Słudzy nie płacą taksy zdrojowej, jak również i ubodzy opatrzeni świadectwem ubóstwa, uwierzytelnionem przez c. k. Starostwo. Ci mogą otrzymać nadto

[1]) Sprawozdania te, pisane były w miesiącach zimowych więc o nowych urządzeniach w zdrojowiskach mogła być wzmianka, iż *będą* urządzone tj. z nastaniem wiosny. Obecnie więc z otwarciem sezonu kąpielowego są te urządzenia *już wykonane*. *(Przypisek Redakcyi).*

pewną ilość kąpieli za darmo, ale tylko w pierwszym i trzecim sezonie.

W przeszłym roku bawiło w Lubieniu 911 osób. W r. 1884 było 850 osób na kuracyi. W roku więc przeszłym było o 61 osób więcej w zakładzie.

Kąpieli udzielono w r. 1885:

1) Kąpieli	siarczanych	19,371
2) „	szlamowych	405
3) „	parowych	296
4) „	rzecznych	555
	Ogółem udzielono kąpieli	20.627

Lekarzem zdrojowym jest Dr. Tadeusz Krobicki.

Możemy powiedzieć z zadowoleniem, iż zakład nasz podnosi się i wzrasta, a publiczność zaszczyca go coraz większem zaufaniem, znajdując w nim potężny środek do usunięcia nieraz ciężkich cierpień i chorób różnego rodzaju. Wzrastająca frekwencya osób pociąga za sobą w równym stopniu różne ulepszenia w zakładzie, które to ulepszenia rozwijają się z roku na rok, aby zakład nasz odpowiedzieć mógł wszelkim wymaganiom gości kąpielowych.

Lubień, w kwietniu, 1886. r.

VI. Truskawiec.

Truskawiec, miejscowość w Galicyi wschodniej, położona u podnóża Beskidu karpackiego w odległości 8 kilometrów od Drohobycza, cieszył się przez długi szereg lat niepospolitą sławą i należał do zdrojowisk nader chętnie i licznie uczęszczanych. Różne nieprzyjazne okoliczności a głównie to, że zakład przechodził z rąk do rąk i był przez długie lata własnością ludzi, którym przeważnie rozchodziło się o wydobycie jak największych zysków, spowodowały pozorny upadek jego. Stosunki te zmieniły się od lat kilku i to stanowczo na korzyść zdrojowiska. Mianowicie przeszło ono na własność spółki, która kieruje się tą zasadą, że w pierwszym rzędzie należy postawić zakład na równi z zakładami kąpielowymi krajowymi a o ile to możebne i z zagranicznymi. W tym celu zrobiono w przeciągu krótkiego czasu, jak każdy nieuprzedzony przyznać musi, bardzo wiele.

I tak wystawiono znacznym kosztem nowe łazienki, których brak dotkliwie uczuwać się dawał. Rozległy gmach ten w guście szwajcarskim, mieści na dole 60 łazienek I i II klasy o wygodnych wannach metalowych, a nadto na piętrze 25 pokojów mieszkalnych, o których śmiało rzec można, że należą do najlepszych w całym Truskawcu, a ze względu na bliskość kąpieli, do poszukiwanych przez osoby, które wcale albo niewiele chodzić mogą. Wewnętrzne urządzenie tychże pozostawiało dotychczas dość wiele do życzenia; usterki to jednakże usunięte zostały a mieszkania w mowie będące w roku bieżącym niewątpliwie nawet wybrednych będą w stanie zadowolnić. Przy sposobności nadmienić należy, że oprócz tego, zakład posiada znaczną ilość wygodnych pomieszkań w tak zwanym hotelu, dworku hetmańskim, w domu pod Pasterzami, suterenie i draczówce. Inne budynki mieszkalne do zakładu należące, a postawione jeszcze za czasów c. k. Kamery, z powodu wilgoci i innych wad zostały zniesione. Natomiast wznoszą się nowe domy do osób prywatnych należące (Żółkiewskiego, Kuczyńskiego), które starannie urządzone i zaopatrzone w kuchnie, dla rodzin szczególnie się nadają. Wygodne i przyzwoite pomieszczenie znaleźć też można u p. Kralowej, Korczaka i t. d. Wracając do rzeczy, w drugim rzędzie zaznaczyć należy, że w roku zeszłym zniesiono kilka starych budynków przed frontem łazienek nowych położonych i drogą tędy prowadzącą, a obszerny plac ztąd uzyskany zamieniono w bardzo piękny skwer.

W sezonie tegorocznym obraz zewnętrzny Truskawca nie ulegnie ważniejszym zmianom, uwaga bowiem zarządu skierowaną jest głównie ku daleko sięgającym ulepszeniom w mieszkaniach do zakładu należących, które starannie odnowiono, zaopatrzono w piece, łóżka wygodne i t. d.

Przejazd do Truskawca w obecnych czasach nader ułatwiony, Drohobycz bowiem, dokąd się koleją dojeżdża, jest stacyą kolei transwersalnej. Kolej ta łączy się w Grybowie z liniją Tarnowsko-Leluchowską, w Chyrowie z koleją Czerniowiecką. Nadmieniamy, że pociągi przychodzą do Drohobycza w dzień i w nocy i że zawsze na stacyi znaleść można wygodny powóz i furmanki pod rzeczy. Bezpieczniejszą jest rzeczą jednak tak powóz jako też furmanki naprzód listownie w zarządzie zdrojowym zamówić, który chętnie w sprawach tych pośredniczy a w razie potrzeby, powóz zakładowy do użytku gości oddaje. Przy zamawianiu należy dokładnie oznaczyć dzień i godzinę przybycia.

Zwracamy uwagę, że ostateczną stacyą, z której się odjeżdża do Truskawca, jest Drohobycz a nie Drohobycz-Truskawiec, na ostatniej bowiem małej stacyi, leżącej na linii Drohobycz-Borysław, powozów i furmanek niema wcale.

Z Drohobycza do Truskawca prowadzi, wśród okolicy pagórkowatej, droga krajowa w bardzo dobrym utrzymywana stanie.

Przyjeżdżający w nocy, jeżeli nie mają mieszkania zamówionego, stają tymczasem w hotelu, należącym do zakładu, poczem w dzień rozpatrują w zakładzie, lub w domach prywatnych odpowiedne pomieszczenie. Biura zarządu zdrojowego, jako też c. k. inspektoratu umieszczone są w nowych łazienkach na dole i tam o każdej porze informacyj zasięgnąć można. Tam również uiszcza się taksę zdrojową, zakupuje bilety do kąpieli, wypożycza książki do czytania i t. d.

Dotąd posiadał Truskawiec dwie restauracye, a mianowicie jedną zakładową w kursalonie a drugą prywatną p. Korczaka; nadto dwie kuchnie żydowskie.

W roku bieżącym ta zaszła zmiana, że oprócz kuchni żydowskich jedna tylko będzie restauracya, ale pod każdym względem wzorowa. Zakłady gastronomiczne stoją pod ścisłą kontrolą komisyi zdrojowej.

Urząd telegraficzny i pocztowy jest stale przez cały rok na miejscu.

Apteka w czasie sezonu zaopatrzona jest we wszelkie leki potrzebne, wody mineralne krajowe i zagraniczne, przybory lecznicze i t. d.

W kilku sklepach wszelakich nabyć można towarów.

W kaplicy obrządku łacińskiego, położonej w środku zakładu, odprawia się podczas sezonu nabożeństwo prawie codziennie.

Zarząd Truskawca, przyznać należy, czyni wszelkie możliwe starania, by pobyt gościom o ile tylko można uprzyjemnić. I tak urządza się bardzo często bliższe i dalsze wycieczki w urocze miejscowości, w jakie okolica Truskawca obfituje. Do miejsc spacerowych, w pobliżu zakładu najliczniej i najchętniej uczęszczanych, należy skwer i ogrody obok łazienek, źródło nafty i rozległy park, wśród którego się znachodzi źródło Maryi a dokąd prowadzi przepyszna aleja grabowa. Cokolwiek dalsze spacery odbywają się na Lipki (kopalnie cynku i galmanu), do glorięty, do zdroju Zofii, do lasu pod Horodyszczem, na Pomiarki, gdzie obecnie na wielką skalę wydobywają wosk ziemny, do Borysławia, słynnych kopalni nafty i wosku ziemnego, do Stebnika, gdzie rządowe warzelnie soli i t. d. Wycieczki na dział Orowski, do Urycza, Bubniszcza, Rozhurcza, na Paraszkę wymagają więcej czasu (1—2 dni) a nadto połączone są ze znacznymi trudami. Staraniem zarządu odbywają się również częste zabawy towarzyskie z tańcami, na które nawet z dalszych stron goście przybywają.

W roku zeszłym odbywały się przez czas dłuższy przedstawienia teatralne, wieczorki deklamacyjne i t. d. Dwa fortepiany zakładowe stoją do użytku publiczności, nadto bilard, nowa w roku bieżącym urządzić się mająca kręgielnia, krokiet i t. d.

Muzyka grywa codziennie rano przy źródle Maryi, a wieczorem przed nowymi łazienkami.

Wielka ilość gazet różnego rodzaju znajduje się w restauracyi zakładowej.

W roku 1885. liczba gości dochodziła, pomimo różnych nieprzyjaznych stosunków, poważnej cyfry 959. Między tymi było osób płci męskiej 521, płci żeńskiej żeńskiej 438; z tego przypada na chrześcijan 468, izraelitów 491, dorosłych 775, dzieci 95, sług 109, lekarzy ordynujących 2, leczących się 4. W porównaniu z rokiem poprzednim było mniej o 21 osób. Stosunek chrześcian do żydów był w tym roku jak 95,31 : 100, kiedy w roku 1884 jak 70 : 100, co świadczy, że procent leczących się chrześcian znacznie z każdym rokiem się powiększa. Z Galicyi było 908, z Bukowiny 31, z pod zaboru rosyjskiego 6, z Prus 13, z Rumunii 1.

Kąpieli wydano w roku zeszłym wogóle 19205, nadto borowinowych i namułowych, całkowitych i częściowych razem 1870. Bezpłatnie wydano kąpieli 600, po zniżonej cenie 500. Kąpieli za darmo i po zniżonej cenie udziela się wyłącznie w początkach sezonu t. j. do 25 Czerwca i w końcu tegoż t. j. od 20 Sierpnia do 15 września. W innym czasie nie uwzględnia się bezwarunkowo próśb o bezpłatne kąpiele.

O badaniach meteorologicznych, które w roku zeszłym równie ściśle przeprowadzono, jak po inne lata, zamilczeć wolimy, bo pogoda ujemną była stroną Truskawca, co zresztą we wszystkich zakątkach naszego kraju, zwłaszcza w miesiącu sierpniu, dotkliwie uczuć się dało.

Sezon kąpielowy rozpoczyna się z dniem 26 Maja i trwa do połowy września.

Taksa kąpielowa wynosi 3 złr. dodatek na muzykę 2 złr. w. a.

Ubodzy zaopatrzeni świadectwem ubóstwa, potwierdzonem przez Starostwo, uwolnieni są od powyższych opłat.

W sezonie tegorocznym ordynować będą w Truskawcu: Dr. Aureli Plech z Jarosławia i Dr. Jan Rosner z Krakowa.

Truskawiec, w kwietniu, 1886.

(C. d. n.)

Korespondencye z polskich zdrojowisk.

Truskawiec, 18. maja.

Nie ma u nas jeszcze gości kąpielowych, gdyż sezon kąpielowy w Truskawcu rozpoczyna się dopiero 26. maja, dlatego dzisiaj podać wam możemy tylko niektóre szczegóły, tyczące się dotychczasowego rozwoju zakładu. Uwaga zarządu naszego zdrojowiska przedewszystkiem skierowaną była na wewnętrzne urządzenie mieszkań zakładowych.

Urządzono mieszkania te z komfortem, zaopatrzono w piece tak, że takowe pod względem wygody i komfortu nawet najwybredniejszych zadowolnić mogą. Za przykładem Zarządu Zakładu zdrojowego poszli także i właściciele prywatnych domów. Ze środków leczniczych, w które Truskawiec tak bardzo obfituje, zostały na wniosek komisyi zdrojowej, dwa środki lecznicze pierwszorzędne, a mianowicie: woda źródła słonego (solanka) surowicą zwana, jakoteż borowina truskawiecka, która się tu w ogromnych pokładach znajduje, a której znakomita skuteczność, doświadczeniem stwierdzoną została — jeszcze w jesieni r. z. panu profesorowi Dr. Radziszewskiemu we Lwowie do analizy powierzone.

Analiza surowicy oraz opis tejże znajdują się w broszurze Dra Jana Rosnera „Truskawiec, zakład zdrojowo kąpielowy“, Kraków 1886, w której mieści się oraz sprawozdanie za rok 1885, — jakoteż i wskazania lekarskie przy użyciu wód i kąpieli truskawieckich. Wysoka, bo prawie 25% zawartość soli rozmaitych w surowicy, między którymi uderza nadzwyczajna ilość bromku magnowego, przewyższająca ilością swą zawartość bromku w ługach stassfurthskich, z których brom fabrycznie dobywają, stawia ją nader wysoko, w środkach leczniczych zakładu. Analiza borowiny jeszcze dotąd nie gotowa, ale niebawem ukończoną zostanie.

Na podnoszenie się i wzrost coraz większy naszego zdrojowiska, wskazuje najlepiej wzmagający się z każdym rokiem procent leczących się chrześcijan w stosunku do żydów, i kiedy takowy po zakupieniu Truskawca przez dzisiejszą Spółkę w r. 1881 wynosił jak 30 do 100, to podniósł się już w r. 1884. jak 70 do 100, a w r. 1885 jak 95·31 do 100.

Czasy dawnej świetności zaczynają wracać, dzięki troskliwości o rozwój Truskawca dzisiejszych jego właścicieli a mianowicie JE. Adama ks. Sapiehy i hr. Żółtowskich z Poznańskiego, którzy podczas pory kąpielowej zeszłorocznej, wraz z rodzinami tygodni kilka tu przepędzili. Gwarancyę umiejętnego i naukowego kierunku lekarskiego dają osobistości: radcy cesarskiego p. Dra Plecha z Jarosławia i p. Dra Jana Rosnera assystenta Uniwersytetu Jagiellońskiego. — W obec tych danych — rozwój Zakładu leczniczego w Truskawcu uważać należy za zapewniony, — co wskazuje wzrastająca z każdym rokiem liczba gości — tak, że wkrótce zdrojowisko nasze przypomni najświeśniejsze czasy dawniejszego swego rozwoju.

Krynica, 20. maja.

Daleko nam jeszcze trochę, do wielkiego gwaru pełnego sezonu kąpielowego, a przecież ruch z dniem każdym wzrasta w przybranej w szaty świąteczne Krynicy. Zaczynają się już powoli ściągać pierwsi goście kąpielowi. Pierwszym w sam dzień otwarcia zakładu t. j. dn. 15. bm. przybyłym był gość płci żeńskiej. — Będzie to może dobrym prognostykiem na przyszłość — chociaż inni twierdzą; że nie płeć, ale wyznanie odgrywa tu rolę — a bracia izraelici, przynoszą szczęście. Nie chcemy rozstrzygać, co jest prawdziwe; natomiast powiemy po cichutku, że jeżeli pierwszy gość, ma być prognostykiem przyszłości sezonu, to spodziewać się możemy napływu większego, pięknych kobiet.... A to przecież coś znaczy!... Będziemy zatem mieli *„sezon piękności“*.

O ile wiemy, zapowiedziało już kilka rodzin swoje przybycie do Krynicy, a między tymi rodziny Stadnickich, Łubieńskich, Mazaraków itd. Daj Boże, abyśmy się wszyscy znaleźli u *naszych* wód — zostawiając wody *obce* dla obcych.

Lekarze ordynujący zaczynają także już namioty swe rozbijać. Dr. Ebers i Dr. Skórczewski są już od kilku dni na miejscu. Dr. Ebers razem z budowniczym p. Holzmülerem, kieruje energicznie przebudową zakładu hydropatycznego, który też w kilku dniach będzie otwarty. Otoczenie zakładu hydropatycznego ulega z każdym dniem znacznej zmianie na lepsze.

W przeszłą niedzielę w samo południe, powołano straż ogniową ochotniczą znienacka, fałszywym alarmem do ognia — oczywiście na próbę. Na pochwałę straży powiedzieć musimy, iż w dziesięciu minutach, była już na miejscu mniemanego pożaru, z sikawką i przyborami z puszczoną już w ruch sikawką. Przy tej sposobności, podnosimy jeszcze raz tutaj, konieczną potrzebę wybudowania strażnicy dla straży pożarnej — i ustanowienia przynajmniej czterech płatnych strażaków, w celu utrzymywania ciągłej straży na strażnicy. Nie są to zbyt wysokie koszta — a konieczne. Należałoby również *koniecznie zmienić statut straży ogniowej ochotniczej;* bo jest to może jedyny w swoim rodzaju w Galicyi statut, z którego nauczyć się można, jak nie należy statutów układać.

Ze zdrojowisk zagranicznych.

W Karlsbadzie bawi obecnie blisko 2.000 osób, a między tymi prof. Oppolzer, landgraf Fürstenberg, hr. Bülow, hr. Zichy, marszałek polny Gynrits, baronowa Edelsheim-Gyulai itd. — Karlsbadzką borowinę, używaną na kąpiele błotne, poddano nowej analizie chemicznej, gdyż publiczność użalała się na zbyt żrące sole, zawarte w tej borowinie.

Iszl zamienia się już w r. b. *na terenowe miejsce lecznicze (Terrain-Kurort),* według wskazówek i metody Dr. Oertla. Stowarzyszenie alpejskie „Salzkammergut“ oświadczyło się z gotowością przeprowadzenia odnośnych robót i oznaczenia dróg. Z wielu dróg, w jakie Iszl obfituje, wybrane są najodpowiedniejsze i według ich stosunków wzniesienia, podzielone na rozmaite strefy. Drogi te odmierzono, aby w odpowiednich miejscach umieścić można tablice kwandransowych odległości. Zrobiono również mapę, na której oznaczone są wszystkie drogi terenowe, a mianowicie: poziome czerwono, z małem wzniesieniem niebiesko, ze znaczniejszem wzniesieniem fioletowo, a zupełnie bystre żółto. Iszl będzie więc najdalej za dwa tygodnie urządzony jako jedno z pierwszych miejsc leczniczo-terenowych w Austryi. (Öst. Bade-Zeitung.)

W Krapina Töplitz jest już od trzech tygodni 14 gości kąpielowych, a między tymi Dr. Stremayer, Dr. Neuda itd. Zasłonięte położenie zakładu kąpielowego umożliwia rozpoczęcie wcześniejszej kuracyi.

W Szwajcaryi rozpoczął się już ruch turystyczny. Hotele zurychskie wykazują już dosyć sporą ilość osób

obcych. Nad jeziorem Vierwaldstäckiem daje się również czuć ruch wskazujący rozpoczęcie letnich willegiatur. Hertenstein, Weggis, Vitznau i t. d. mają już dosyć sporą liczbę gości, używających przyjemności pierwszych dni wiosennych.

Związek zdrojowisk węgierskich. W przeszłym numerze „Krynicy“ wspominaliśmy o projekcie Dr. Olaha, krajowego inspektora sanitarnego na Węgrzech, który w r. 1884 jako komisarz rządu objeżdżał węgierskie kąpielowe miejsca, i postanowił utworzyć związek zdrojowisk węgierskich. O samym „związku“ powiedzieć możemy tyle na dzisiaj, iż statut jego zakreśla obszerne pole działalności nowego a wielkiej doniosłości Towarzystwa dla zdrojowisk węgierskich. Głównym celem Związku będzie przedewszystkiem usuwanie dotychczasowych niedostatków i wadliwych urządzeń w zdrojowiskach krajowych, a wprowadzenie natomiast najnowszych urządzeń kąpielowych i pewnego komfortu odpowiedniego dzisiejszym wymogom, aby przez to umożliwić ściągnięcie nie tylko swojskiej lecz przedewszystkiem obcej publiczności do zdrojowisk krajowych. Członkami Związku będą właściciele i dzierżawcy tych zdrojowisk, które są już urządzone po części odpowiednio wymogom dzisiejszego kąpielnictwa, lub też takich, które chcą wejść na tę drogę. W tym celu Związek udzielać ma nietylko odpowiednich wskazówek, lecz także pośredniczyć w uzyskaniu taniego kredytu przez zdrojowiska i być ich moralnym opiekunem w każdym kierunku.—Wierzymy, iż Związek taki wiele może zdziałać dla węgierskich zdrojowisk. Czyby to u nas nie dało się zastósować?! Powrócimy jeszcze do tego przedmiotu, a może... i u nas da się coś zrobić w tym kierunku.

Drobne wiadomości.

Szanownym Dyrekcyom zakładów kąpielowych: w Iwoniczu, Lubieniu, Rabce, Truskawcu i Szczawnicy, jak również i księgarni pp. Gubrynowicza i Schmidta we Lwowie, składamy serdeczne podziękowanie, za łaskawy współudział w rozszerzaniu naszego pisma „Krynica“.

Redakcya.

Budowa domu zdrojowego w Krynicy, postępuje naprzód dosyć żwawo. Około 100 robotników stanęło do budowy. Można więc na pewne liczyć na posunięcie się budowy tak dalece, iż w roku bieżącym, będzie cały gmach pod dachem.

W okolicy naszych zdrojowisk, Krynicy, Żegiestowa i Szczawnicy, odbędą się tego roku we wrześniu, większe manewra wojskowe, w obecności cesarza i zaproszonych oficerów zagranicznych. Główne manewra odbędą się w okolicy Nowego Sącza, więc w niewielkiej odległości od wymienionych wyżej zdrojowisk. Operować będą przeciw sobie dwa korpusy: Iszy krakowski i XI. lwowski. Naczelne kierownictwo manewrów umieszczone będzie w Nowym Sączu, monarcha zaś ze swoją świtą zamieszka w jednym z dworów okolicznych, a podobno na zamku hr. Stadnickiego w Nawojowej, odległej o milę od Nowego Sącza a 3 mile od Krynicy.

Szanowne Redakcye czasopism upraszamy najuprzejmiej, aby przy podawaniu wiadomości, czerpanych z „Krynicy“, zechciały podawać źródło, skąd te wiadomości pochodzą. Nie mamy nic przeciwko podawaniu wiadomości wyjętych z naszego pisma, i prosimy nawet o podawanie ustępów, nadających się do którego z czasopism, lecz pod warunkiem wyżej wymienionym.

„Trinkgeldy“. Byłoby bardzo na czasie, aby tak jak to jest w kąpielach czeskich, przybito i w naszych kąpielach wszędzie—gdzie należy—tablice, ostrzegające publiczność kąpielową, iż służba nie ma prawa domagania się jakichkolwiek, tak zwanych „trinkgeldów“. Niemiecki wyraz wskazuje, iż w Polsce nie naprzykrzano się w ogóle o „trinkgeldy“ — nie mamy nawet na to odpowiedniego wyrazu, a „napiwek“, jest dopiero świeżo ukutym, a przetłumaczonym z niemieckiego. Rozumimy dawanie pocześnego, za szczególniejsze usługi, ale nie płatnej przez zakłady służbie, wypełniającej tylko swoje zwykłe obowiązki. Należałoby zatem przybić tablice z odpowiednim napisem informującym kąpiących się, iż służbie zabroniono przyjmowania „trinkgeldów“ pod karą oddalenia,—i przestrzegać tego ściśle, jak to jest np. w Cieplicach czeskich itp. Oczywiście, iż pomóc może w tym względzie Zarządom, *tylko sama Publiczność.*

Prywatny zakład leczniczy. „Przegląd Lekarski“ podał następującą wiadomość: „W lutym br. Doktorowie Schram i Barącz otworzyli we Lwowie prywatny Zakład leczniczy, koncesjonowany przez Namiestnictwo. Zakład ten przeznaczony dla chorych wszelkiej kategoryi, z wyjątkiem cierpiących na choroby umysłowe i zaraźliwe, posiada salę operacyjną zaopatrzoną we wszelkie przybory i narzędzia według wymagań nowoczesnej chirurgii. Nie wątpimy, że Zakład ten, znajdzie powodzenie; rękojmią najlepszą są nazwiska właścicieli i kierowników, a głównie dra Hilarego Schrama, b. asystenta prof. Mikulicza, znanego z licznych prac naukowych, a który w roku przeszłym, zanim powziął myśl przeniesienia się do Lwowa, odbył ze znakomitym skutkiem wszystkie akty habilitacyjne, nadające *veniam-docendi* z chirurgii“.

W Rabce, założono za staraniem księżnej Marceliny Czartoryskiej filię szpitala św. Ludwika w Krakowie. Jestto szpital dla dzieci. Dla rozwijającego się, a niezbyt starego zdrojowiska, jestto bardzo cenny nabytek. Myśl założenia filii szpitala dla dzieci w Rabce, była bardzo szczęśliwą — toż zacnej inicyatorce serdeczne należy się podziękowanie.

Wiadomości urzędowe Zarządów zdrojowisk.

Krynica.

Opłaty zdrojowe wynoszą na cały sezon od osoby: Taksa kuracyjna I. kl. 3 złr. — za muzykę 3 złr. — Taksa kuracyjna II. kl. 1 złr. 50 cnt. — za muzykę 1 złr. 50 cnt. Dzieci gości zdrojowych do lat 10, służba gości i ubodzy są od opłat zdrojowych uwolnieni.

Czytelnia gazet w sali łazienek mineralnych: abonament od osoby na sezon 1 złr. 50 ct.

I. **Wypożyczalnia książek** w łazienkach mineralnych, ma dzieła w języku: polskim, francuskim, niemieckim i angielskim. Opłata miesięczna od biorących 1 dzieło 1 złr. — dwa dzieła 2 złr. — Kaucya 5 złr.

II. **Wypożyczalnia książek** w „Willi Ułana“, ma dzieła przeważnie w języku polskim. Opłata miesięczna od biorących jedno dzieło 80 ct. — dwa dzieła 1 złr. 60 ct. — Kaucya 3 złr. Wymiana książek od godziny 10 do 4 po południu.

Fortepiany do wynajęcia na godziny są: w Aptece, w „Willi Ułana“. „pod Barankiem“, „pod Góralem“, i w hotelu warszawskim.

Ceny kąpiel:	Od g. 6 ran. do 2 po połud.		Od g. 4 do g. 6 wieczór	
	złr.	ct.	złr.	ct.
I. W gmachu łaziennym głównym:				
Kąpiel mineralna wanienna metodą Schwartza ogrzewana dla dorosłych . . . . Kl. I. .	—	90	—	90
" " " II. .	—	70	—	50
Kąpiel dziecięca obok kąpieli dla dorosłych	—	35	—	30
Kąpiel mineralna nasiadowa . . .	—	20	—	20
" " natryskowa ogólna .	—	80	—	60
" parowa (łaźnia słowiańska) . .	—	70	—	70
II. W chodniku krytym:				
Kąpiel gazowa z kwasu węglowego .	—	50	—	50
III. W łazienkach borowinowych:				
Kapiel żelazna borowinowa Kl. I. .	1	60	—	60
" " " " II. .	1	30	—	10
" " " dla dzieci .	—	80	—	70
" " " na nogi .	—	—	—	30
" " " na ręce .	—	—	—	20
Okład borowinowy	—	—	—	6
Kąpiel zwyczajna Kl I. . . .	—	50	—	50
" " " II. . . .	—	35	—	35
IV. Kąpiele rzeczne:				
W zbiorniku lub natryskowe . .	—	15	—	15
V. Dodatki do kąpiel:				
2 litry odwaru igliwiowego . . .	—	10	—	10
Za użycie prześcieradła kąpielowego .	—	10	—	10
" " ręcznika	—	6	—	6

Ceny kąpiel od 15 maja do końca czerwca i przez cały wrzesień, są tańsze o trzecią część, od cen wyżej podanych.

Zakład hydryatyczny (wodoleczniczy) przy samoistnej kuracyi, kompletna procedura, bilet całodzienny na 7 dni, 5 złr. 25 ct.; na 6 dni 4 złr. 50 ct. — Ten sam bilet, lecz półdniowy na 7 dni 3 złr. 50 ct., na 6 dni 3 złr. — Przy kuracyi uzupełniającej: Kąpiel wanienna 40 ct., w basenie 20 ct., nasiadowa 20 ct., opakowanie 20 ct, mięszenie 20 ct., natrysk 15 ct, ciepły natrysk 20 ct., kąpiel nasiadowa szkocka 25 ct. — Ręcznik 10 ct. prześcieradło 6 ct., koc wełniany 20 ct. za jednorazowe użycie Kierownik hydroterapii: Dr. Ebers.

Ceny pomieszkań w domach rządowych lub prywatnych są: od 20 ct. do 2 złr. dziennie za pokój. Ceny stosują się do położenia, urządzenia mieszkania, i pory sezonowej. Najdogodniej wybrać mieszkanie za przybyciem do Krynicy, co wielka ilość mieszkań ułatwia.

Powozy fiakry i wózki góralskie przy dworcu kolei w Muszynie. Cena od 1 złr. 50 cnt. do 5 złr.

Biuro wywiadowcze udziela bezpłatnie wszelkich wyjaśnień.

Ruch pociągów na stacyi Muszyna-Krynica ważny od 1 czerwca b. r. — Przychodzą do Muszyny-Krynicy: pociąg osobowy o godzinie 8·05 rano; poc. miesz, o godz. 11·55 przed południem; poc. osob. o godz. 7·07 wieczór — Odchodzą z Muszyny-Krynicy poc. osob. o g. 6·10 rano; poc. miesz. o godz. 2·20 po południu; poc. osob. o godz. 8·13 wieczór.

Stacya kolei Tarnowsko-Leluchowskiej **MUSZYNA-KRYNICA** 10 kilometr. od Zakładu (1 godzina jazdy).

Ces. król. ZAKŁAD
zdrojowo-kąpielowy

POCZTA, **TELEGRAF** **SĄD POWIATOWY** i NOTARYAT w miejscu.

W KRYNICY

otwarty od 15. maja do końca września 1886 r.

posiada liczne zdroje szczawy alkaliczno żelezistej, 2 gmachy łazienek o 100 gabinetach, kąpiele mineralne, wodne, gazowe i borowinowe, tudzież nasiadowe, natryskowe — oddzielny Zakład hydropatyczny; ogółem wszelkie urządzenia do kuracyi i uprzyjemnienia pobytu potrzebne, apteka, Zakład gimnastyczny, żętyczny, mleczarnie, restauracye, cukiernie, piekarnie, sklepy i pracownie krawieckie i szewskie.— Pokoi mieszkalnych zupełnie urządzonych przeszło 1070, między tymi przeszło 350 z piecami.— Czytelnia gazet, dwie wypożyczalnie książek, teatr polski ze Lwowa pod dyrekcyą Jana Dobrzańskiego, orkiestra zdrojowa pod kierownictwem Adama Wrońskiego, spacery, schroniska, park obszaru 35 hektarów, las szpilkowy, wycieczki w okolicę, reuniony i bale — Podczas sezonu ordynuje 7 lekarzy.—Biuro informacyjne udziela bezpłatnie wszelkich szczegółów i ułatwia wynajęcie mieszkań. Przy każdym pociągu oczekują przy dworcu kolejowym fiakry wózki góralskie. *Ceny kąpiel mineralnych i borowinowych są w maju, czerwcu i wrześniu tańsze o trzecią część.*

C. k. Zakład hydropatyczny wodoleczniczy w Krynicy

w r. 1884 postawiony, a w r. 1886 uzupełniony i przekształcony według najnowszych wymogów hydroterapii z osobnymi oddziałami dla mężczyzn i kobiet otwarty również od 15 maja 1886. Kierownik specyalista dr. Henryk Ebers.

Opisy bezpłatnie posyła i na listowne zapytania odpowiada jakoteż zamówienia na wody mineralne i mieszkania przyjmuje:
25(2 3) **C. k. Zarząd Zakładu zdrojowego w Krynicy (w Galicyi).**

Farby

olejne, gotowe do użytku i szybko schnące, **farby do malowania dachów**; w najlepszym pokoście tarte; **najlepsze farby**, tarte w pokoście mineralnym, odpowiadają różnym celom, nadają farbę i połysk za jednorazowem pociągnięciem, wysychają w niewielu godzinach i tańsze są od olejnych; **farby do fasad**, rozpuszczalne we wapnie do kolorowania budynków w 36 kolorach.

Wszelkie gatunki lakierów krajowych i zagranicznych

Pędzle

z najlepiej renomowanych fabryk Tektury dachowe, ter pogazowy i drzewny, masa terowa, asfalt, cement, gips.
Oliwy do maszyn i smarowidło do osi żelaznych.—Pasy skórzane do maszyn.— Pasy gumowe do maszyn — Gurty konopne do maszyn.

Nowość!

Lniane napuszczane pasy do maszyn itd. itd. polecają

Hübner i Hanke

we Lwowie. 20(2-?)

Karty wzorów, cenniki i specyalne oferty na żądanie gratis i franco.

Przyjmuje zamówienia na mieszkania

w „Willi Ułana" i Willi „białego Orła" w Krynicy.

Obie Wille, pod własnym zarządem, mają wygodnie urządzone pokoje, po miernej cenie do wynajęcia.

Biblioteka i fortepian koncertowy

dla użytku gości w oddzielnym budynku umieszczony.

Kuchnia domowa

Obie Wille są w najpiękniejszem położeniu, w wielkim ogrodzie, osłonięte od wiatrów, w bliskości kościoła, teatru, zakładu hydropatycznego, źródła i łazienek.

22 (2-?) **Inżynier Bronisław Babel.**

Wydawnictwa księgarni

GUBRYNOWICZA I SCHMIDTA

WE LWOWIE. 16 (1-9).

„DZIEŁA ADAMA MICKIEWICZA"

Najtańsze ze wszystkich dotychczasowych

WYDANIE STEREOTYPOWE

ułożone w chronologicznym porządku według wskazówek

PROF. DRA A. MAŁECKIEGO,

Cena 4 tomów zbroszurow. 4 złr. 60 cnt. w oprawie w płótno 6 złr., ze złotemi wyciskami 6 złr. 60 cnt, z przesyłką pocztową o 40 cnt. więcej.

Należytość można uiszczać w połowie 2 złr., 30 cnt. przy obiorze tomu I i II, resztę przy odbiorze tomu III i IV.

BIBLIOTEKA POLSKA

Każdy tom broszur zł. 1·80, w oprawie zł. 2·30 T. I II. KRASIŃSKI Z. Pisma, Wydanie z przedmową Stan. hr. Tarnowskiego, 2 tomy. III.—IV. MICKIEWICZ ADAM. Dzieła Wydanie zupełne przez dzieci autora dokonane, 4 tomy, — VII — X. ZALESKI B. Poezye. Wydanie przejrzane przez autora. — XI. PAMIĘTNIKI PASKA. Wydanie nowe krytyczne, przejrzane przez Dra Węclewskiego. — XII. NIEMCEWICZ J. Jan z Tenczyna, powieść histor. — XIII — XVI. SŁOWACKI JULIUSZ. Dzieła. Wyd. przej. przez prof. dra A. Małeckiego. XVII—XIX. EL...Y (Asnyk Adam). Poezye 2 tomy. XX.—XXII. MAŁECKI A. Życie i pisma Juliusza Słowackiego. wyd. drugie znacznie powiększone, 3 tomy. XXIII. J. RYBICKI. Pamiętniki. — XXIV—XXV. MICKIEWICZ A. Dzieła. V. VI, — XXVI. — XXVIII. MICKIEWICZ A. Korespondencya, 3 t. XXIX—XXXI. KITOWICZ X. Pamiętniki i pisma historyczne 3 t. XXXII. — XXXIII. KITOWICZ X. Opis obyczajów i zwyczajów za panowania Augusta III., 2 t. XXXIV. — XXXVII. ROMANOWSKI M., Pisma. 4 t. XXXVIII — XXXIX. SŁOWACKI J. Listy 2 t. wydanie II. znacznie pomnożone SŁOWACKI J. Pisma pośmiertne 3 tomy, wydanie II znacznie pomnożone.

AER Pierwszy romantyk powieść 2.60 złr. BLIZIŃSKI JÓZEF Nowe humoroski 1·80 złr. FELINSKI X. arcybiskup Z. Paulina córka Ewy Felińskiej 3 złr. FELINSKI X. Arcybiskup Konferencye duchowne 2 t. 4.60 złr. Dr. ANTONI J. Opowiadania historyczne 3 złr. Dr. ANTONI J. Nowe opowiadania hist. 3 złr. Dr. ANTONI J. Gawędy z przeszłości 2 t. 5.60 złr. KACZKOWSKI K. lekarz wojsk pols. Wspomnienia 1808—1831 2 t. 4.20 złr. KALINKA X. Żywot S. Józefata Kuncewicza na tle historyi kościoła ruskiego 3.50 złr. KUBALA S. Jerzy Ossoliński 2 t. 6·80 złr. LEMCKE. Estetyka wyd. drugie z 62 rycinami oprawna 7.60 złr. NIEWAROWICZ. Wspomnienia o Mickiewiczu 2.20 złr. TRETIAK J. Mickiewicz w Wilnie i Kownie 3. t. 5 złr. WILCZYŃSKI A. Nowe fotografie społeczne 2 t. 3,60 złr. LAMA Jana Pisma 5 t. 6.50 złr.

Odpowiedzialny redaktor Józef Pisz. Drukiem J. Pisza w Tarnowie.